door Jenny Thielman

Zo zag Palm Beach, de 'goudkust' van Aruba eruit vóór de komst van wat nu heet of gaat heten Divi Phoenix (bij het begin van de bouw zou dit nog Ramada Renaissance/Eagle Beach Hotel gaan heten), Wyndham, Americana, Hyatt Regency en Playa Linda. Op deze archieffoto van 'Amigoe di Aruba' waarvan niet duidelijk is in welk jaar hij genomen is, staan alleen nog maar op de voorgrond het Holiday Inn, één vleugel van het Radisson (toen Aruba Caribbean) en Aruba Palm Beach. Bovenaan de foto is Eagle Beach te zien, waar nu onder meer Amsterdam Manor, La Cabana en iets verderop Costa Linda bij zijn gekomen. Behalve deze hotels zijn er in de afgelopen jaren meer prestigieuze projecten gerealiseerd, waaronder het Sonesta Hotel en Sonesta Suites, Aruba Marriott Resort (bij de aanvang van de bouw had dit Plantation Bay moeten worden). Dit laatste hotel behoorde eerder tot de groep niet voltooide hotels, ofwel de 'probleemhotels'. Ook het naast Marriott gelegen niet afgebouwde Beta-complex is inmiddels door de Marriott-groep gekocht om er een 'timesharing-resort' van te maken.

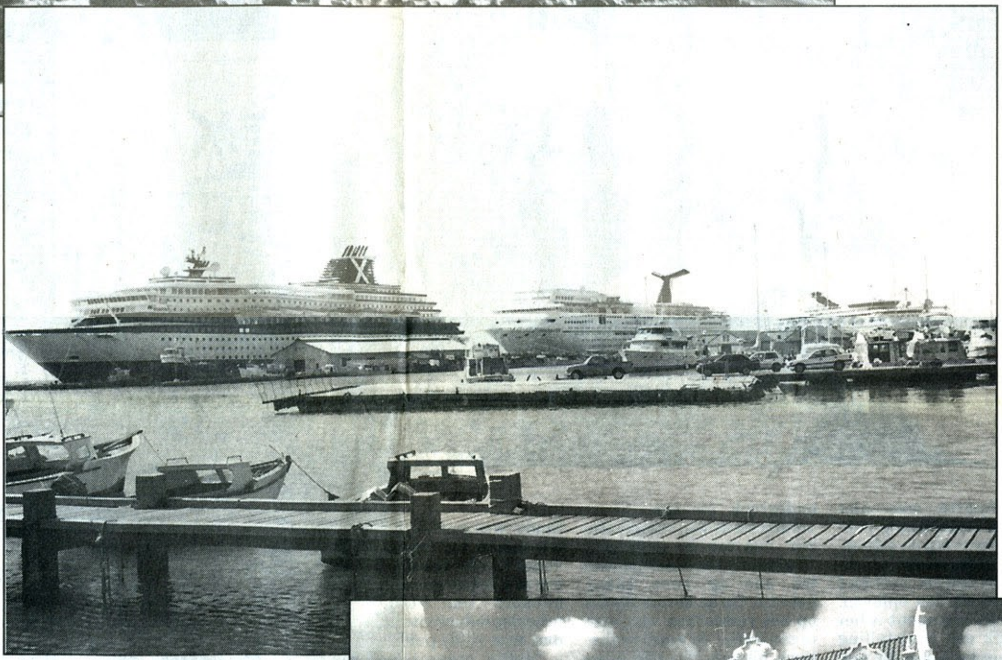

De haven van Oranjestad is de laatste jaren uitgegroeid tot een belangrijke trekpleister voor cruiseschepen. Op de foto is duidelijk te zien dat oud en modern en groot en klein (nog) makkelijk samengaan: grote en moderne cruiseschepen liggen praktisch naast de kleine en de haast wat ouderwets aandoende, maar karakteristieke, vissersboten. Er zijn plannen om de haven van Oranjestad geheel om te bouwen in een cruise-terminal en om de industriële havenactiviteiten te verhuizen naar de haven van Barcadera.

Mede om de binnenstad aantrekkelijker te maken voor buitenlandse gasten, zijn grote delen van Oranjestad in de afgelopen 10 jaar architectonisch aangepast. Deze panden op het Plaza Daniel Leo zijn gebouwd naar de bekende Curaçaose gevels op de Handelskade in Willemstad. De (Amerikaanse) toerist vindt het (blijkbaar) prachtig en de Arubaan is er inmiddels aan gewend. Toch vragen critici zich af hoever Aruba moet gaan in het zich schikken naar de wensen van de toerist; zij vinden dat het eiland ook moet trachten te behouden wat eigen is.

Aantal 'stayover'-toeristen in 10 jaar Status Aparte verdrievoudigd

Het witte goud van Aruba

Een volk dat lang moet strijden voor autonomie zal met vreugde de dag tegemoet zien dat deze droom werkelijkheid wordt. Veel van ons, Arubanen, zullen in 1986 met vreugde en optimisme onze nieuwe staatkundige structuur moeten hebben ontvangen. De economische perspectieven waren, zoals velen zich nog kunnen herinneren, in de periode net vóór de Status Aparte echter alles behalve rooskleurig.

De solidariteitsbelasting werd in september 1985 ingevoerd en 30 procent van de beroepsbevolking was werkloos. Het nieuws dat de Lago-raffinaderij te San Nicolas de deuren definitief per 31 maart 1986 ging sluiten, viel toen ook als een ware bom in bij de bevolking. De raffinaderij was namelijk de ruggegraad de Arubaanse economie. Grote angst en onzekerheid heersten bij velen in die tijd. Het eiland dat over 10 jaar helemaal onafhankelijk zou moeten worden, verkeerde in een enorme economische crisis.

Als gevolg hiervan gingen sommigen op zoek naar zekerheid, door zich in het buitenland te vestigen, met name in Nederland. Anderen trachtten snel naar alternatieve oplossingen voor het economische herstel van het jonge Land te zoeken. Aanbevelingen, zoals het verrichten van onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van olie of om de goudmijnen wederom in bedrijf te brengen werden als eventuele oplossingen voor het economisch herstel gegeven.

Het 'witte goud' heeft echter het 'zwarte' vervangen en het 'gele goud' leek niet meer dan een fabeltje. Dankzij de exploitatie van het eiland als toeristisch gebied kwam Aruba uit het economische dal. Ter bevordering van het toerisme moesten er onder andere meer hotelkamers ter beschikking komen.

De reeds gevestigde hotelketens gingen hun aantal kamers uitbreiden en de mogelijkheid werd aan anderen geboden om meer acommodatieplaatsen te creëen. Een groot aantal hotels alsmede *'timeshare resorts'* schoot in die periode als paddestoelen uit de grond. In 1986 beschikte Aruba nog over 'slechts' 2524 hotelkamers. Daar zijn er nu 3842 extra kamers bijgekomen.

Gelukkig groeide niet alleen het aantal hotelkamers, maar ook het aantal bezoekers steeg sinds 1986 explosief. In 1986 ontving Aruba nog 181.211 toeristen. Dit aantal is verdrievoudigd tot 618.917 bezoekers in 1995. Het betreft hier uitsluitend het aantal *'stayover visitors'*. Een groei, volgens Aruba Tourism Authority (ATA), van gemiddeld 13,6 procent per jaar gedurende 10 jaar lang.

Ook het cruise-toerisme heeft ook een behoorlijke groei laten zien. In 1986 ontving Aruba 97 cruiseschepen met 73.338 passagiers. Vorig jaar waren er in totaal 311 '-*calls*' geregistreerd die goed waren voor 293.956 bezoekers. De bevordering en het aantrekkelijker maken van het eiland als een toeristisch gebied is niet beperkt gebleven tot alleen uitbreiding van de accommodatiecapaciteit, agressieve promotie-campagnes, en andere aanpassingen op infrastructureel gebied.

Onwikkelingen met betrekking tot het aanboren van nieuwe markten en dus ook aantrekken van andere type bezoekers of het aangenamer maken van het verblijf van onze gasten draaien nog steeds op volle toeren. Zo wordt er binnenkort een conferentiecentum geopend en is de nieuwe golfcourse Tierra del Sol reeds operationeel.

Aruba Tourism Authority mikt daarom vanaf dit jaar op een groei van 4,5 procent per jaar tot het jaar 2000, wat betekent dat het eiland bij de eeuwwisseling bijna 800.000 *'stayover visitors'* per jaar zou kunnen verwachten. Als de plannen met betrekking tot het havengebied in Oranjestad doorgaan – het havengebied helemaal ter beschikking stellen voor verdere stimulering van het cruise-toerisme en de industriële havenactiviteiten verplaatsen naar Barcadera – menen kenners dan ook dat in het jaar 2000 het aantal cruise-passagiers zou kunnen stijgen tot 500.000 bezoekers per jaar.

Door het bevorderen van het toerisme, momenteel de grootste industrie ter wereld, heeft Aruba zich uit het economische moeras kunnen trekken. Geen slechte prestatie van een eiland dat 10 jaar geleden bijna failliet was!